

Βασικά σημεία του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομικών

ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου ανταποκρίνεται στην ιστορική πρόκληση της στήριξης του ασφαλιστικού συστήματος με όρους ισότητας και δικαιοσύνης και εναρμονίζει το ισχύον σύστημα με τις απαιτήσεις του Μνημονίου Συνεννόησης στις Συγκεκριμένες Προϋποθέσεις Οικονομικής Πολιτικής, που αποτελούν όρους εφαρμογής του Μηχανισμού Στήριξης της ελληνικής οικονομίας από τα κράτη-μέλη της Ευρωζώνης (Ν.3845/2010, ΦΕΚ Α'65). Το σχέδιο νόμου επιφέρει ριζικές αλλαγές στο συνταξιοδοτικό σύστημα του Δημοσίου σε δύο βασικά σημεία:

Αφ'ενός το ενιαίο ασφαλιστικό καθεστώς, την επέκταση δηλαδή και στο δημόσιο τομέα των ρυθμίσεων του υπό κατάθεση ασφαλιστικού νομοσχεδίου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

Αφ'ετέρου την εξίσωση ορίων ηλικίας μεταξύ ανδρών και γυναικών, σε συμμόρφωση με την απόφαση του ΔΕΚ που έκρινε ότι οι σχετικές διατάξεις του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων αποτελούν παραβίαση της αρχής της ισότητας.

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: ΕΝΙΑΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ

1. Βασική πολιτική απόφαση της Κυβέρνησης είναι η κατεύθυνση της ενότητας του ασφαλιστικού συστήματος, προκειμένου να στηρίξει αποτελεσματικά το θεμέλιο λίθο του κοινωνικού μας κράτους. Με τις διατάξεις του νομοσχεδίου, επεκτείνονται και στο Δημόσιο τα οριζόμενα στο ασφαλιστικό νομοσχέδιο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Έτσι, καθιερώνεται από 1-1-2015 και για τους ασφαλισμένους του Δημοσίου βασική και αναλογική σύνταξη, οι οποίες χορηγούνται με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που ισχύουν για τους ασφαλισμένους στους άλλους φορείς κοινωνικής ασφάλισης.

2. Βελτιώνεται και για τους ασφαλισμένους του Δημοσίου, ο υπολογισμός της σύνταξής τους με βάση τις διατάξεις περί διαδοχικής ασφάλισης.

3. Στο Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), θα υπάγονται από 1.1.2011 και οι ασφαλισμένοι του Δημοσίου και ταυτόχρονα καταργούνται όλες οι Επιτροπές πιστοποίησης αναπηρίας που λειτουργούν σήμερα στις νομαρχίες και το Δημόσιο, με εξαίρεση τις Ανώτατες Υγειονομικές Επιτροπές, Στρατού (Α.Σ.Υ.Ε.), Ναυτικού (Α.Ν.Υ.Ε.),

Αεροπορίας (Α.Α.Υ.Ε.), καθώς και την Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή της Ελληνικής Αστυνομίας.

4. Επιμηκύνεται από 2 σε 5 έτη ο χρόνος διάρκειας του έγγαμου βίου, προκειμένου να δικαιωθεί σύνταξη ο επιζών σύζυγος αποβιώσαντος συνταξιούχου.

5. Επεκτείνονται τόσο στους εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχους όσο και στους επιζώντες συζύγους που λαμβάνουν σύνταξη από το Δημόσιο και εργάζονται στον ιδιωτικό τομέα ή αυτοαπασχολούνται, οι περιορισμοί που ισχύουν, για όσους από αυτούς λαμβάνουν σύνταξη από τους άλλους ασφαλιστικούς φορείς. Για όσους από αυτούς εργάζονται στον Δημόσιο Τομέα, ισχύουν ήδη αυστηρότερες διατάξεις για τον περιορισμό της σύνταξης.

6. Καταργείται το δικαίωμα συνταξιοδότησης των άγαμων ενήλικων θυγατέρων με εξαίρεση τις ανίκανες και όσες σπουδάζουν, καθώς και το δικαίωμα συνταξιοδότησης των διαζευγμένων θυγατέρων και αυστηροποιούνται οι ήδη ισχύουσες διατάξεις που προβλέπουν περιορισμό του ποσού της σύνταξης λόγω αυξημένων εισοδημάτων.

7. Από 1-8-2010 θεσπίζεται και στο Δημόσιο Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων η οποία παρακρατείται από τις συντάξεις που υπερβαίνουν το ποσό των 1.400 ευρώ, με κλιμακούμενο συντελεστή από 3% έως 9% ανάλογα με το ποσό της σύνταξης.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β΄: ΕΞΙΣΩΣΗ ΟΡΙΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ

Λαμβάνοντας υπόψη τη με αριθμ. C-559/2007 απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, την οδηγία 54/2006 ΕΚ καθώς και τις επιστολές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αριθμ. 198237/2010 και D(2010)551-A (2010)978, είμαστε υποχρεωμένοι να τροποποιήσουμε τις σχετικές νομοθετικές διατάξεις ώστε να υπάρξει ίση μεταχείριση μεταξύ ανδρών και γυναικών, η οποία πρέπει να τύχει άμεσης εφαρμογής. Ειδικά με την δεύτερη επιστολή της 15^{ης}/4/2010 της επιτρόπου κας Reding, διευκρινίζεται ότι η έναρξη της μεταβατικής περιόδου για την εξίσωση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης ανδρών και γυναικών, πρέπει να οριστεί το αργότερο η 01/01/2011, η εξίσωση πρέπει να έχει ολοκληρωθεί την 31-12-2013 και το όριο αυτό δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το 65^ο έτος ηλικίας.

Η βασική ρύθμιση συνίσταται στο ότι άνδρες και γυναίκες με ανήλικα παιδιά, οι οποίοι μέχρι 31-12-2010 έχουν όριο ηλικίας συνταξιοδότησης, οι μεν άνδρες το 65^ο έτος, οι δε γυναίκες το 50^ο, εξισώνονται σταδιακά από 1-01-2011 εντός μεταβατικής περιόδου 3 ετών. Η σταδιακή εξίσωση αφορά τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης καθώς και το χρόνο υπηρεσίας θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος, μεταξύ ανδρών και γυναικών

Ειδικότερα προβλέπεται τα ακόλουθα:

1. Εξομοιώνονται, ως προς τα έτη υπηρεσίας θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος (25 έτη) άνδρες και γυναίκες υπάλληλοι που έχουν προσληφθεί μέχρι 31-12-1982. Η εξίσωση αυτή θα πραγματοποιηθεί σταδιακά, σε μία τριετία. Δηλ. η ισχύουσα σήμερα υπηρεσία 17 ½ ετών για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος των γυναικών που είναι παντρεμένες με παιδιά κ.λ.π. αυξάνεται στα 20 έτη για όσες συμπληρώνουν τα 17 ½ έτη το 2011, σε 22 ½ για όσες τα συμπληρώνουν το 2012 και σε 25 για όσες τα συμπληρώνουν το 2013.

2. Επίσης, με τις ίδιες διατάξεις αυξάνονται από 1-1-2011 και μετά, σταδιακά, σύμφωνα με τα ανωτέρω, από 20 σε 25 τα έτη υπηρεσίας θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος τόσο για τους άνδρες όσο και για τις γυναίκες που έχουν τρία παιδιά και άνω και καταργείται στην περίπτωση αυτή, η πρόσθετη προϋπόθεση που ίσχυε για τους άνδρες, δηλ. να έχουν την επιμέλεια των παιδιών με δικαστική απόφαση ή να είναι χήροι.

3. Επέρχεται εξομοίωση των ανδρών και γυναικών στρατιωτικών ως προς τα έτη θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος (25 έτη), σύμφωνα με όσα ορίζονται ανωτέρω.

4. Θεσπίζονται, σταδιακά, τα ακόλουθα όρια ηλικίας για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης από 1^{ης} Ιανουαρίου 1998 και μετά, ή προσλήφθηκαν για πρώτη φορά στο Δημόσιο από 1^{ης} Ιανουαρίου 1983 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1992.

- το 65^ο έτος της ηλικίας για άνδρες και γυναίκες που έχουν ανήλικο παιδί κατά τη συμπλήρωση 25ετούς υπηρεσίας. Η εξίσωση αυτή θα γίνει σταδιακά εντός τριετίας δηλ. για όσες γυναίκες συμπληρώσουν την 25ετία από 1-1-2011, το όριο ηλικίας των 50 ετών, που ισχύει σήμερα, αυξάνεται στο 55^ο έτος της ηλικίας, για όσες συμπληρώσουν την 25ετία το έτος 2012 το όριο ηλικίας αυξάνεται στο 60^ο και για όσες συμπληρώνουν την 25ετία το έτος 2013 και μετά, το όριο ηλικίας αυξάνεται στο 65^ο έτος.

- το 53^ο έτος της ηλικίας για άνδρες και γυναίκες που έχουν ανίκανα παιδιά ή ανίκανο σύζυγο και θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης (25ετία) το έτος 2011, το 56^ο έτος για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης το 2012 και το 60^ο έτος για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης από το έτος 2013 και μετά.

- το 65^ο έτος για άνδρες και γυναίκες που δεν ανήκουν στις ανωτέρω κατηγορίες και θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης από 1-1-1998 και μετά ή έχουν διορισθεί από 1-1-1983 και μετά. Η εξίσωση αυτή θα γίνει σταδιακά σε βάθος τριετίας. Δηλ. για όσες γυναίκες θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης μέχρι την 31-12-2010 ισχύει το όριο ηλικίας των 60 ετών, το οποίο αυξάνεται στο 61^ο έτος για όσες θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης το έτος 2011, στο 63^ο έτος για όσες θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης το έτος 2012 και στο 65^ο έτος για όσες θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης το έτος 2013.

5. Εξομοιώνεται σταδιακά εντός τριετίας το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης ανδρών και γυναικών υπαλλήλων του Δημοσίου που μπορούν να αποχωρήσουν από την Υπηρεσία πριν τη συμπλήρωση του ισχύοντος ορίου ηλικίας και να λάβουν μειωμένη σύνταξη. Δηλ. το ισχύον μέχρι 31-12-2010 όριο ηλικίας των γυναικών της περίπτωσης αυτής, αυξάνεται στο 56^ο το έτος 2011, στο 58^ο το 2012 και στο 60^ο έτος το 2013.

6. Καταργούνται οι διατάξεις που προβλέπουν ότι όσοι υπάλληλοι έχουν τρία και άνω παιδιά συνταξιοδοτούνται ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας.

7. Ορίζεται ότι όσα από τα ανωτέρω πρόσωπα έχουν θεμελιώσει δικαίωμα σύνταξης μέχρι 31-12-2010, δεν θίγονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού. Για τα πρόσωπα αυτά, θα εξακολουθήσουν να εφαρμόζονται οι ισχύουσες μέχρι τη δημοσίευση του νόμου αυτού διατάξεις που αφορούν τόσο τη θεμελίωση δικαιώματος σύνταξης όσο και τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης.